

Pisa Magnus Etruriæ Dux sæpe moratur, & in ea Domicilium habent Equites D. Stephani, ab Magno Duce instituti. Primarium Templum, quod *Domum* vocant, ambitum habens 10x1 passuum, columnisque subnixum LXX, & splendida Præfulis ædes ex spoliis ædificarunt *Pisani*, quæ devictis ad Panormum Saracenis retulerunt. Ager suburbicarius fegetibus est percommodus: adeoque fertilis, ut *Etruriam* fere totam pascat, & exteris etiam annonam non neget. Vina ibi notæ non admodum probæ: Pepones optimi. *Luca*: *Tusci Delicium*, *Tusci laus incluta Cæli*, inquit de ea Iul. Scaliger. *Luca* Latinis Græcisque Scriptoribus notissima: Strab. & Ptol. *Luca*. Nomen retinet, litteris omnibus. Urbs Templis & Ædificiis splendida, populoque frequens, jacet in planicie, Collibus undique circumdata. Mœnibus est firmissima, quadrato strata filice, spacio parvo, sed Civibus arta & negociationum plena. Incolæ lauti sunt, prudentes, ingeniosi: quique libertatem diu sapientissime conservarunt integram, licet finitimorum bellis haud raro petiti. *Pistorium* hodie *Pistoia*. Mœnibus cincta auctaque plurimum legitur ab Desiderio Langbardorum Rege: iisdem post nudata, fossis impletis & undique complanatis, omnique agro inter Florentinos & Lucenses diviso; Tandem Florentini totam suæ subjecerunt ditioni. *Florentia*, Etruriæ caput & Metropolis. Hodie vulgo *Fiorenza*, vel *Firenza*. *Florentia* nomen id habere putatur vel ab *Flore*, cui ob felicitatem florentemque fortunam similis: vel ob *Florida* excellentiaque Incolarum ingenia: vel denique quod ab Roma deducta esset omnium Urbium florentissima. Ambitum habens sex millium, supra nonaginta millia continens Incolarum æquali loco jacet ad Arnum, quo interfecatur, quatuor eximiis conjuncta Pontibus, filice quadrato strata, latis ornata Plateis. Collibus cincta est Theatri instar ab Oriente & Septentrione amœnissimis, quique undique fructiferis vestiti arboribus: qua Occidens est pulcræ habet planiciem: Cæli regione inter Aretium & Pisam media mistaque: quarum Urbium prior acutissima fert ingenia, altera homines memoria valentes singulâri. Munit eam contra vim externam hostiumque incurfiones brachiis aliquot suis Apenninus. Splendore & elegantia summa est: ut voce incertoque vulgi sermone feratur, *Fiorenza la bella*, totiusque flos *Italiae*. Multa hic cum sacra tum prophana publica ædificia; quæ brevitatis studio prætereo Incolæ acuti, graves, facundi, bonarum artium studiosi. Pecuniæ sunt studiosiores, cujus conquirendæ desiderio in ultimis etiam terris negotiantur. Mulieres forma pudicitiaque præstantes, earumque, ut & Virorum, Vestitus supra modum egregius & decorus. *Volaterra*, Ὀβολατέρραι Ptol. *Aquæ Volaterræ* Itinerariæ Tabulæ, Difficili asperoque iugo est imposita. Mœnia quadratis constant Lapidibus, longitudinis senum fere pedum; qui eleganter & idfabre absque bitumine compositi. Quinis in Urbem portis aditus datur: pro singulis Fons eximiis aquas ejaculatur purissimas. Antiquitatem ejus arguunt Muri, quibus adhuc cingitur, Sepulcra, Epitaphia litteris Etruscis posita, Veterrimæ ex Marmore Statuæ, Lapides elaborati, qui indies hic eruuntur, & alia